

ÅRSMELDING 2005

Barne-, ungdoms- og familieetaten

«Vår nære historie har vist kor viktig det er at barn og unge i barnevernsinstitusjonar har kunnskap om rettane sine.»

03 // LEIAR

04 // MÅNAD FOR MÅNAD

06 // ÅTFERDSINSTITUSJONANE

09 // BARN OG UNGE SINE RETTAR I BARNEVERNSINSTITUSJONAR

10 // EIT OPNARE BARNEVERN

- KOMMUNIKASJONSSTRATEGI FOR BARNEVERNET

11 // GÖDT SAMLIV - PARKURS FOR FYRSTEGONGSFØRELDERE

14 // UNG I EUROPA // UNG.NO

15 // ADOPSJON // TILSKOT OG VALDSFØREBYGGING

16 // BARNEVERN

17 // PERSONAL OG IKT // FAMILIEVERN // INFORMASJON

18 // NØKKELTAL

19 // ADDRESER

Årsmelding 2005

Utgjevar: Barne-, ungdoms- og familielidrektoaret

Mai 2005

Opplag: 5000

Design: VirtualGarden

Trykk: Andvord Grafisk AS

Målførm: Bokmål og nynorsk

Foto: Forside Foto / Mattias Ahlm, s 4 Arild Juul, s 8 Skjalg Ekeland, s 10 Marius Fiskum

KUNNSKAP OG OPENHEIT VIKTIG FOR ETATEN

To år er gått sidan etaten vår ble oppretta.

Vi er framleis ein ny organisasjon med

mange store og viktige oppgåver framfor oss. Når vi skal oppsummere 2005, er det viktig for meg å slå fast at mykje har skjedd dette året. Vi har teke tak i store og viktige arbeidsoppgåver, og saman har vi funne løysingar på dei.

Dette er eit tilbod som vil bli følgt nøye,

og som vi er spente på å sjå effekten av.

viktigaste bidraga til utviklinga av eit kunnskapsbasert barnevern.

I november opna den fyrste av fem nye institusjonar for ungdomar med alvorlege åtfærdsvarianter. Behandlingstilbodet bygger på prinsipp og retningslinjer frå nyare forsking, og modellen som blir bruk, er eit resultat av eit norsk-svensk samarbeid.

Familievernet har allereie tradisjon for å

vere synleg i lokalsamfunnet og i media. Også i 2005 var det mange gode saker i media som fortalte folk om det arbeidet familievernet gjør.

Vi har eit godt samarbeid med det kommunale barnevernet, som står for 80 prosent av arbeidet med barnevern i Noreg.

Rettar for barn og unge på institusjon

I fjor fekk 1 300 barn og unge i barnevernsinstitusjonar ein fargerik og lett-fattelig brosjyre med informasjon om rettane deira. Det blei òg starta eit omfattande opplæringssprogram for om lag 3 000 tilsette i statlege barnevernsinstitusjonar.

I tillegg til det gode arbeidet familievernet gjør når det gjeld par- og famileterapi, er det òg involvert i flere kurs som etaten tilbyr.

Vår nære historie har vist kor viktig det er at barn og unge i barnevernsinstitusjonar har kunnskap om rettane sine. Desse tiltaka skal vere med og hindre at rettane og integriteten til barnet blir krenka når tilsette tek avgjersler.

Godt samliv er eit gratis samlivskurs for fyrstegongsforeldre, som blei arranger t av 80 kommunar landet rundt hausten 2005.

Kurset skal gje støtte og inspirasjon i tida etter at ein får sitt fyrste barn saman.

«Kva med oss?» er eit samlivskurs for par og einsleige som har barn med funksjonsnedsetjing. På kurset får dei hjelpt med dei store utfordringane som kan vere knytt til det å ha eit barn med nedsett funksjonsevne. I løpet av 2005 deltok over 700 personar på slike kurs.

Eit open organisasjon

Informasjon om etaten si rolle i samfunnet

skal vere ein naturleg del av kvardagen vår. Familievernet har allereie tradisjon for å vere synleg i lokalsamfunnet og i media. Også i 2005 var det mange gode saker i media som fortalte folk om det arbeidet

familievernet gjør.

I 2005 har mange tilsette i det statlege og kommunale barnevernet vore på kurs

i kommunikasjonsstrategien «Eit opnare barnevern». Målet med strategien er å skape eit betre og mer ope barnevern til bestre for barnet. På kursa lærer dei tilsette om openheit i møte med samarbeids-partnarar som skulen og helsestesta, men også i aktiv dialog med media.

Resultatet kan vi sjå ved at omtalen av barnevernet i media er meir nyansert, og at folk sine holdningar har endra seg. At folk får meir kunnskap om korleis barnevernet arbeider, er positivt. Openheit og debatt styrker barnevernet.

Dette er berre noko av det vi har jobba med i 2005, og som du kan lese meir om i denne årsmeldinga. Vi har gjort mykje, og har mykje igjen.

Eit kunnskapsbasert barnevern

Det er eit hovudmål for etaten å bidra til fagleg utvikling av barnevernet. I fjor blei strategien for arbeidet med forsking og utvikling innanfor barnevernet ferdig. Forsking og utvikling er eit av dei

Ann-Marit Saebønes

Direktør i Barne-, ungdoms- og familie direktoratet

JANUAR //

BFD og Bufdir lanserer «Et opnare barnevern», barnevernet sin kommunikasjonsstrategi. Formålet er å skape et betre og mer ope barnevern til beste for barn og familar.

Familieverkstads og barnevernet står klare til å hjelpe og støtte enkeltpersonar og familar etter flaukkatastrofen i Saraukt-Asia.

Ny finansieringsordning for krisesentra blir i drift. Omtegninga inneber ein mer faresædig økonomi for krisesentra.

JANUAR**FEBRUAR****MARS****APRIL****MAI****JUNI****JULI //**

Bufdetat fyler eitt år 1. juli.

Strategien for arbeidet med forsking og utvikling i anfor barnevernet blir ferdig. Målet med strategien er å utvikle et kunnskapsbasert barnevern.

JULI**AUGUST****SEPTEMBER****OKTOBER****NOVEMBER****DESEMBER****AUGUST //**

Ung.no, nettstaden med offentleg informasjon for ungdom, har 78 000 unike brukarar denne månaden. Det er ein auke på 75 prosent sidan februar.

SEPTEMBER //

Konferanse om fosterheimsarbeid i Bufdetat, med 260 deltagarar frå fosterheimsmilja over heile landet.

OKTOBER //

Over 200 personar er til stades når Bufdr-konferansen blir arrangert for andre gong. Temaet er vold i nære relasjonar og seksuelle overgrep mot barn.

Nasjonal konferanse for leiarar av barnevernstitusjonar. I samband med konferansen får dei 111 leiarane som er til stades, oppleiring i forskjilt med rettar for barn som bur på institusjon.

250 kommunar har meldt seg på Godt samliv når året er omme.

695 deltagarar har vore på kurs i «Et opnare barnevern». Til saman har det vore 56 kurs i kommunikasjonsstrategien for barnevernet i 2005.

«Va med oss?», eit samlvskurs for par som har barn med nedsett funksjonsevne, blir et fast landsdekkjande tilbod.

Bufdir lanserer ein kampanje for å skaffe fleire fosterforeldre. Kampanjen får mykje merksamdi i media. Ei undersøking gjort av NMI viser at folk har fått auka kunniskap om fosterheimsvrådet etter kampanjen.

Alle kommunane i landet blir invitert til å melde seg på Godt samliv parkurs for fyrstegeforeldre.

Godt samliv er det nye namnet på God start, parkurs for fyrstegeforeldre. 150 kommunar har meldt seg på 240 deltagarar er til stades når Bufdetat, region aust, arrangerer Regionkonferansen 2005 - flerspråklege barn, ungdom og familar.

NOVEMBER //

Den fyrste av fem nye åttefjerdistrusjonar for ungdom ophar i Bergen. Bergen ungdomssenter er den fyrste av ein ny type institusjonar for ungdomar med alvorlege återdrevsvarer.

Nasjonal fakonferanse for barnevernet i Tromsø, med om lag 200 deltagarar. Temaet er kjæstek og parterapi.

Bufdr blir omorganisert i fire avdelningar og ei informasjonseining.

Ung.no, nettstaden med offentlig informasjon for ungdom, har 78 000 unike brukarar denne månaden. Det er ein auke på 75 prosent sidan februar.

Nasjonal konferanse for fagteam i Trondheim.

DESEMBER //

Bufdr startar et omfattande opplærings- og informasjonsprogram for å sikre rettarane til barn og unge som bur på institusjon. Det blir mellom anna laga ein brosjyre om rettar for barn og unge som bur på institusjon.

Nasjonal konferanse for leiarar av barnevernstitusjonar. I samband med konferansen får dei 111 leiarane som er til stades, oppleiring i forskjilt med rettar for barn som bur på institusjon.

NYTT TILBOD FOR UNGDOM MED ALVORLEGE ÅFERDSVANSKAR

Bergen ungdomssenter var den første av fem nye institusjoner i Noreg for ungdom med alvorlege åførdsvanskår. Tiltaka byggjer på prinsipp og retningslinjer fra nyare forsking om behandling av åførdsvanskår i institusjon.

Tilbodet er retta mot ungdom mellom 13 og 18 år med alvorlege åførdsvanskår, som ikkje kan gjere seg nytte av tilbod i heimen, og som har problem på fleire område. Dette kan vere åførd, skule, forholdet til jamaldande og familie.

Bergen ungdomssenter

Bergen ungdomssenter held til i nye lokale på Nedre Nettland. Den eine av dei to avdelingane opna i november 2005, og i februar 2006 budde det tre ungdomar i tenåra her. Dei hadde då vore her frå nokre månader til berre nokre dagar. Når begge avdelingane er opna, kan det bu åtte ungdomar her. Kvar avdeling har fire rom med bad, eit stort kjøken og stue.

Det er òg eit lite kontor og eit ekstra rom med seng.

Når klokka nærmar seg ferm, står middagsbordet dekt. På dei brune stolane sit ungdomane og fire vaksne. Dei pratar litt medan dei sender kjøt og poteter frå den eine til den andre. Ungdomane har stått opp sein og er ordknappe. Etter at desserten er eten opp, går dei ut for å røykje. Ein av ungdomane blir sitjande ved kjøkenbordet.

- Kva er det som er viktig for deg i live? - spør den eine av dei vaksne.
- Å tene pengar, svarar ungdomen.
- Det er vanskeleg å tene pengar utan utdanning og jobb, seier den vaksne.
- Kvifor skal vaksne altid tenke sånn? Kan ein kikk berre ta ein dag om gongen?

Tidsavgrensa opphold

Behandlingsstilbodet innehevd eit tidsavgrensa opphold på institusjon og måretta oppfølging etter at ungdomen har flytta ut. Den samla behandlingstida blir vurder særskild forkvar ungdom, men vil til vanleg vere ti til tolv månader. I denne tida vil ungdomane bu i institusjon i om lag seks månader.

Etter at ungdomen kjem til institusjonen, blir det utarbeidd planar og konkrete mål for opphaldet på institusjonen og for hele behandlinga. Dette skjer i samarbeid med ungdomen sjølv, familién og instansens som har søkt om plass til ungdomen.

Under opphaldet på institusjonen set ein fokus på forandring av åførd, trenin i sosiale ferdigheter og påverknad av haldningar til domes til rus og kriminalitet.

Ungdomen blir involvert i avgjørsler og planers som gjeld ungdomen sjølv. I løpet av oppholdet får ungdomen bestemme mer og mer sjølv.

Positive ungdomsmiljø

Klokka seks har dei tilsette møte med ungdomane der dei skal planlegge aktivitetar for kvelden og helga. Målet med slike aktivitetar er mellom anna at ungdomane skal ha mindre kontakt med negative og meir kontakt med positive ungdomsmiljø. Men det er ikkje altid like lett å få ungdomane til å bli med utanfor institusjonen.

Til slutt dreg den eine av ungdomane på kino saman med ein av dei tilsette, medan dei to andre blir verande på institusjonen for å sjå filmen «Buddy».

Hjelp til foreldra

Samstundes med at ungdomen er på institusjon, får foreldra opplæring og trening utanfor institusjonen. Denne hjelpa er basert på prinsipp frå Parental Management Training (PMTO) og Multisystemisk terapi (MST). På institusjonen er det ei familieleilegheit, der familiene kan besøke ungdomen og der ein kan trenre på foreldreferdigheter. For dei ungdomane som barneværet har overteke omsorga for, vil

den framtidige omsorgsbasen få den same hjelpa som foreldra elles ville fått.

Etter at oppholdet på institusjonen er over, kjem ein periode med oppfølging på fire til fem månader. Tilsette frå institusjonen kjem på besøk heime og held kontakt med familiene på telefon. Foreldra får hjel til å samarbeide med til dømes skule og barnevær. Foreldra kan kva tid som helst ta kontakt med institusjonen.

Avtoluting av institusjonsoppholdet skjer på grunnlag av ei vurdering av i hvem mon målaer oppnårde, og det same er tilfellet når den oppfølgende behandlinga skal avsluttast.

FAKTA // ÅFØRSINSTITUSJONENE

Bøgen ungdomssenter hører til Bufetat region vest og er den første av fem nye institusjonar i bøing for ungdom med alvorlege åførsvanskar. Det skal vere ein institusjon i kvar av Bufatets sine regionar. Dei andre institusjonane skal legges i Sandefjord, As, Stjerdal og Trøndelag.

Teoretisk grunnlag

Teorika bygger på prinsipp og retningslinjer frå nyere forsking om behandling av åførsvanskar i institusjon. Modellen som blir brukt, er et resultat av eit norsk-svensk samarbeid om forsking og utvikling av institusjontilbod for denne ungdomsgruppa, og heter MultifunC.

Organisering av tiltaket

Tilboda blir skipa som eigne institusjonar med nære band til lokalsamfunnet. Institusjonen skal også få til eit samarbeid med skular i nærmiljøet og å knyta kontaktar med positive ungdomsmiljø utanfor institusjonen med tanke på fritidsaktivitetar.

BARN HAR RETT

I fjor fikk 1 300 barn og unge i barnevernsinstitusjoner en fargerik og lettfattelig brosjyre med informasjon om sine rettigheter, hvem de skal klage til hvis det er noe de er misfornøyd med, og hvem som har ansvar for å føre tilsyn med at de ansatte gjør jobben sin.

«Barn har rett til trygghet, trivsel og omsorg, og rett til å få vite hvorfor de er på institusjon»

I brosjyren blir barn og unges rettigheter presentert på en lettfattelig måte. De ansatte på institusjonen skal gå nøyne gjennom innholdet i brosjyren sammen med hvert enkelt barn.

Dette er noen eksempler på rettigheter som er omtalt i brosjyrene:

- Barn har rett til trygghet, trivsel og omsorg, og rett til å få vite hvorfor de er på institusjon.

Samtidig skal ledere og ansatte ved institusjonene få opplæring i barn og unges rettigheter. Regionene i Bufetat gjennomfører opplæringen, som er obligatorisk for alle ansatte. Under institusjonskonferansen i desember 2005 fikk 119 ledere fra barnevernsinstitusjoner opplæring i rettighetsforskriften.

- Barn har rett til å få se opplysninger om seg selv.

Samtidig skal ledere og ansatte ved institusjonene få opplæring i barn og unges rettigheter. Regionene i Bufetat gjennomfører opplæringen, som er obligatorisk for alle ansatte. Under institusjonskonferansen i desember 2005 fikk 119 ledere fra barnevernsinstitusjoner opplæring i rettighetsforskriften.

- Sålenge det er trygt, kan barn og unge gå hvor de vil, og stort sett kan de brukemobiltelefon og ringe hvem de vil, når de vil.

Barn og unges rettigheter skal innarbeides i det daglige arbeidet og i alle planer i hver enkelt barnevernsinstitusjon. Hensikten er å sikre at barns rettigheter og integritet blir ivaretatt mens de er på institusjon.

Opplæring av ansatte

Brosjyrene og opplæringen av de ansatte skal samlet bidra til å hindre at barns rettigheter og integritet blir krenket når ansatte i barnevernsinstitusjoner tar avgjørelser.

Trygghet, trivsel og omsorg

Brosjyrene tar seg tema som omsorg, frihet, privatliv, respekt og beskyttelse. Barna kan lese om hvilke retningslinjer de ansatte på institusjonen følger når de skal gi barna omsorg, behandling eller opplæring. Brosjyrene er tilpasset de ulike aldersgruppene. Det er éin brosjyre for barn i alderen 6 til 12 år, og éin for unge i alderen 12 til 18 år.

På kursene får de ansatte opplæring i rettighetsforskriften og hva den betyr i praksis. Forbud mot innskrenkningar i barnas rettigheter, regler for besøk, kroppavisitasjon og bruk av telefon er noen av temaene som blir tatt opp.

Kursset er utviklet av Bufdr i samarbeid med regionene. Også ansatte i private institusjoner og institusjoner i Oslo og Trondheim vil få tilbod om kurs.

MOT ET ÅPNERE BARNEVERN

- Barnevernet er ikke åpent nok, sier Birgitta K. Hartvigsen, leder av barneverntjenesten i Tromsø kommune. Hun er en av flere hundre som har vært på kurs i kommunikasjonsstrategien for barnevernet.

«Et åpnere barnevett» er barnevernets mål for 2005. Det har vært egne kurs for fagteammedarbeidere og kommunale barnevernledere. Til sammen har det vært 56 kurs med 695 deltagere.

Oppføring i åpenhet

Hovedmålet er å posisjonere barnevernet som en åpen, moderne og utviklingsrettet tjeneste som arbeider for barnets beste. En av hovedutfordringene for å få til dette er at ansatte i barnevernet savner hjelp og oppføring for å innta en mer utadvendt rolle.

- Jeg har alltid ment at barnevernet ikke er åpent nok. De vi er i kontakt med må forstå hvordan vi jobber. Det er fortsatt noen som tror at vi bare henter barna, og ikke kjenner til den hjelpebarnevernet gir i hjemmet, sier Birgitta K. Hartvigsen.

I 2005 har ansatte i det statlige og kommunale barnevernet fått oppføring i mediehåndtering og praktisk kommunikasjon. Det har vært kurs i alle regionene i Bufetat. Om lag halvparten av landets kommuner var representert på kursene i 2005.

56 kurs, 695 deltagere

Fra Bufetat har blant annet fagteamledere, fosterhjemstjeneste- og institusjonsledere, informasjonsrådgivere og direktører vært

på kurs. Det har vært egne kurs for fagteammedarbeidere og kommunale barnevernledere. Til sammen har det vært 56 kurs med 695 deltagere.

- Man kan aldi få nok trening i å svare på spørsmål fra journalister, sier Hartvigsen. Tema på kursets første dag er blant annet dialog med brukerne og samarbeid med andre etater. Deltakere får også oppføring i hvordan de kan presentere barnevernet på møter.

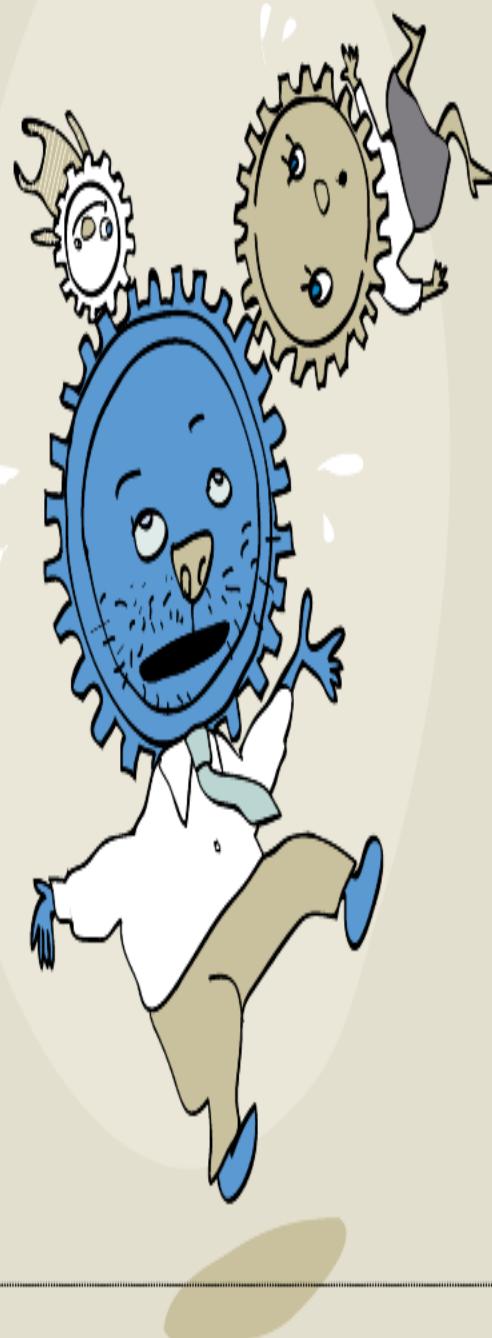
- Hvordan vi presenterer oss for dem vi er i kontakt med, er viktig. Vi hadde fått en enklere hverdag om samarbeidspartnere visst hvordan vi jobber, mener Hartvigsen.

Åpenhet skaper balanse

I arbeidet med kommunikasjonsstrategien ble det gjort flere undersøkelser. Undersøkelsene viste blant annet at barnevernet i stor grad framstilles med negativ og emosjonell virkning i mediene. Under-

PÅ KURS FOR Å LÆRE GODT SAMLIV

Godt samliv er eit gratis samlivskurs for nybakte foreldre. Det er Barne-, ungdoms- og familielidirektoratet som har utvikla kurset, som blir arrangert av helsestasjonane i kommunane.

Første bamefri

Klokka er halv seks mandag etter middag, og fem par sit i ein halvsirkel på Konnerud helsestasjon i Drammen. Dei har alle små barn, og for nokon av dei er det første gong dei har barnefri etter fødselen. Dei er ikkje alleine om å delta på Godt samliv. 80 kommunar over heile landet arrangerte kurs hausten 2005.

To måndagar på rad skal dei fem par vere her saman med Anders Opsahl og Liv Tone Engh frå Familielenvkontoret i Drammen, og helsestyrne Grete Rendlen og Anne Grethe Knutsen Schade.

To av deltakarane på kurset heiter Monica og Leif. For nokre månader sidan fekk dei sitt første barn saman. Monica fekk høyre om Godt samliv på helsestasjonen. Leif hadde hørt om kurset på nyhetene. I starten var han litt skeptisk.

- Då vi fekk tilbod om å gå på kurs, så tenkte eg først «Treng vi dette, då? Har vi problem i forholdet?» Men Godt samliv er et førebyggjande tiltak og ikkje eit terapeutisk tilbod. Meininga med kurset er å gjie støtte og inspirasjon i ein periode med store forandringar og utfordringar i kvar dagen og parforholdet. Og Monica og Leif er einige om at det lille barnet fører til store forandringar.

- Å få barn snur livet på hovudet. Vi blir begge andre personar, og tida går med til barnet, seier Leif.

- Ein blir mamma og pappa i staden for Monica og Leif, seier Monica.

Forandringar i parforholdet

Det eine temaet denne kvelden er forandringar i parforholdet etter at barnet er fødd.

- Heile livet består av forandringar. Nokre

skjer brått og andre meir gradvis. Det å bli foreldre er nok den største forandringa i livet. Det blir ikkje berre fødd eit barn, men òg ei mor og ein far,

«Heile livet består av forandringar. Nokre skjer brått og andre meir gradvis. Det å bli foreldre er nok den største forandringa i livet. Det blir ikkje berre fødd eit barn, men òg ei mor og ein far»

partneren. For å få til det kan ein bruke samtaleteknikkar. Ein av teknikkane som deltakarane lærer denne kvelden, heiter tale-/lytteteknikken. Denne teknikken skal medverke til samtalar med mindre konfliktar og misforståingar.

Liv Tone og Anders frå familievernet reiser seg opp for å demonstrere tale-/lytteteknikken. Liv Tone held ein ball og fortel om kor sliten ho føler seg. Så lenge

Liv Tone held på ballen, må Anders lytte.

Når Liv Tone er ferdig med å prate, må Anders gjenfortelle det ho har sagt. Han får ikkje lov til å svare før Liv Tone har gjeve han ballen. Og når Anders har prata ferdig, må Liv Tone gjenta det han har sagt.

- Når ein gjentek det som blir sagt, så klargjer ein sine eigne tankar også, seier helsestyrne Anne Grethe.

Så får kvar par ein ball, slik at dei sjølv kan prøve ut teknikken.

Med eit lite barn i huset er det rimeleg at det går mykje tid til familien i forhold til individuell tid og partid. I ei øving knytt til dette temaet skal deltakarane lage eit

kakekartogram over kor mykje tid som går med til kvar tidstype. Så skal deltakarane bytte med partneren, kommentere og prøve å bli einige om storleiken på kakestykkja.

Sett, hørt og forstått

Det andre temaet som blir teke opp denne kvelden, er kommunikasjon. I møte og forsamlingar er kommunikasjon ofte

strukturert, og ei tilsvarende strukturering kan vere til hjelp når ein skal samtale med

FAKTA // GODT SAMLIV - PARKURS FOR FØRSTEGONGSFØRELDER

Som første land i verda tilbyr Noreg gratis samlivskurs til foreldre som får sitt første barn saman.

Kurset er delt inn i fire delar, forandringar i parforholdet, kommunikasjon, konfliktar og konflikthandtering, og glede og glad.

Det er Barne-, ungdoms- og familielidrettsrådet som har utvikla kurset.

I september 2005 blei kursmateriellet

fordig og distribuert til dei kommunane som hadde meldt seg på. Målet om 150 påmøde kommunar blei nådd i juni, og i desember hadde 80 kommunar meldt seg på Godt samliv. 80 kommunar arrangerer samlivskurs hausten 2005.

Alle regionane i Busetat har hatt kurslæraropplæring, og om lag 600 kurslærarar frå helsestasjonar og familievernet har delteke.

FLEIRE UNGE FEKK STØTTE TIL INTERNASJONALE PROSJEKT

Programmet UNG i Europa fordeler i 2005 nesten 16 millioner kroner til unge mellom 15 og 25 år og til personar som arbeider med ungdom. Pengane gjorde det mogleg for stadi fleire ungdomar frå organisasjonar og fritidsklubbar over heile landet å delta i internasjonale prosjekt med EU-støtte.

Auka tal på søknader

Bufdr fekk om lag 270 søknader om støtte i 2005, mot 234 i 2004. Nesten 200 av da fekk støtte, mot 187 i 2004. Det vil seie at over 2 000 ungdomar fekk støtte gjennom UNG i Europa i 2005.

Ung med spesielle utfordringar er ei prioritert målgruppe i programmet, og Bufdr har i 2005 lagt særskild vekt på å informere om programmet innanfor barnevernet.

Prosjekt som fekk støtte

UNG i Europa-programmet ønskjer å bidra til at ungdom blir integrert i samfunnet, får kompetanse på ulike felt og lærer å ta sjølvstendige initiativ. Gjennom lokale og internasjonale prosjekt vil ein auke dei unge sin interkulturelle kompetanse, og fremje solidaritet og kamp mot framandflykt.

Gruppeutveksling: Ungdomsgrupper frå Noreg møtte ungdomsgrupper frå andre delar av Europa for at dei skulle bli kjende og ha aktivitetar saman.

Frivillig arbeidi i Europa - volonterteneste: Offentlege tiltak og frivillige organisasjonar sende ut og/eller tok imot ungdom mellom 18 og 25 år som gjorde frivillig arbeid i eit lokalt prosjekt i opptil eitt år.

Lokale ungdomsprosjekt: Ungdomsgrupper tok initiativ til og gjennomførte prosjekt som var til nytte for lokalsamfunnet.

Kompetanseheving for ungdomsarbeidarar: UNG i Europa gav oppplæring i prosjektstyring og internasjonalt arbeid for folk som arbeider med ungdom.

Internettadressa til UNG i Europa er www.ung.europa.no. Spørsmål om andre internasjonale tilbod for unge fra 10 til 30 år, kan også retta til Informasjonsnettverket Eurodesk: www.eurodesk.no.

UNG.NO GIR UNGDOM SVAR PÅ DET DE LURER PÅ

Hvilke konsekvenser har det om jeg blir ferska med dop og anmeldt? Finnes det støtteordninger som gjør at jeg kan studere og bo hjemmefra? Hva skal skolen gjøre om desse at jeg blir mobba?

Dette er bare noen eksempler på hva ungdom lurar på, og som de får svart på om de bruker det statlige nettstedet ung.no.

Engasjert ungdom

Ved utgangen av 2005 kunne ung.no tilby nesten 1 500 artiklar, fordelt på 100 emner. ung.no hadde 45 000 unike brukere i februar 2005 og 78 000 i november. Det er en økning på omrent 75 prosent.

Det gode besøkstallet skyldes blant annet at ung.no er stedet der ungdom får svar på det meste de lurar på. I tillegg til faktainformasjon, intervjuer ung.no mange ungdommar om saker som engasjerer dem. Slike artiklar har skapt et økt engasjement på nettstedet.

På ung.no kan ungdom si sin mening om saker som er viktige for dem. Brukene kommenterer et stort antall av artiklene direkte. De kan også stemme over ulike utsagn og meninger.

Rettigheter, muligheter og plikter

Brukne sender inn mange spørsmål til ung.no. Det viser at ungdom har et behov for å få svar på spørsmål om sine rettigheter, muligheter og plikter.

ung.no samarbeidet med skolene via e-post i 2005. I tillegg har ung.no nådd fram til flere ungdomsgrupper ved å markedsføre nettstedet på busser over store deler av landet.

Tilbakemeldinger viser at brukne er positive til innholdet på ung.no, at de er fornøyd med å ha et nettsted der de vet at de finner informasjon om det meste, og at informasjonen er riktig og reklamefri.

FÆRRE ADOPSJONER I 2005

I 2005 kom det 582 adoptivbarn til Norge.

Tilsvarande tall i 2004 var 706 barn. Det viser adoptsjonsforeningenes statistikk.

Nedgangen har flere og sammensatte årsaker. I noen land har antallet innenlandsadopsjoner gått markert opp, det har blitt lettere for enkelte kvinner å beholde barna sine, og det føres færre barn som ikke er planlagt eller ønsket. I noen land er det en kombinasjon av disse faktorene.

Kompetanseheving

Bufdr skal legge til rette for at regionene behandler søknader om adopsjon likt. Bufdr har bistått regionene i opplæringen av kommunale saksbehandlere på adoptsjonsområdet. I 2005 fikk nesten alle kommuner i fire av fem regioner tilbud om opplæring.

I august 2005 startet Bufdr arbeidet med innfaring av adoptsjonsforberedende kurs for dem som søker adopsjon.

Tilsyn med adoptsjonsforeningene

Bufdr styrker tilsynet med adoptsjonsforeningenes virksomhet i 2005. Familiar som adopterte barn fra utlandet i 2005, har i snitt betalt 70 000 kroner i gebyr til sin adoptsjonsforening.

I 2005 ble engangsstøtten til familiene fra staten i forbindelse med adoptsjonen økt til 31 000 kroner. Engangsstøtten dekket dermed omrent 45 prosent av gebyrene.

TILSKUDD OG VOLDSFOREBYGGING

Vold i nære relasjoner

Barne-, ungdoms- og familielidktoratet har ansvar for flere tiltak i handlingsplanen «Vold i nære relasjoner». Dette gjelder i hovedsak driftstilskudd til krisenterne og utviklingsoppgaver knyttet til dette feltet.

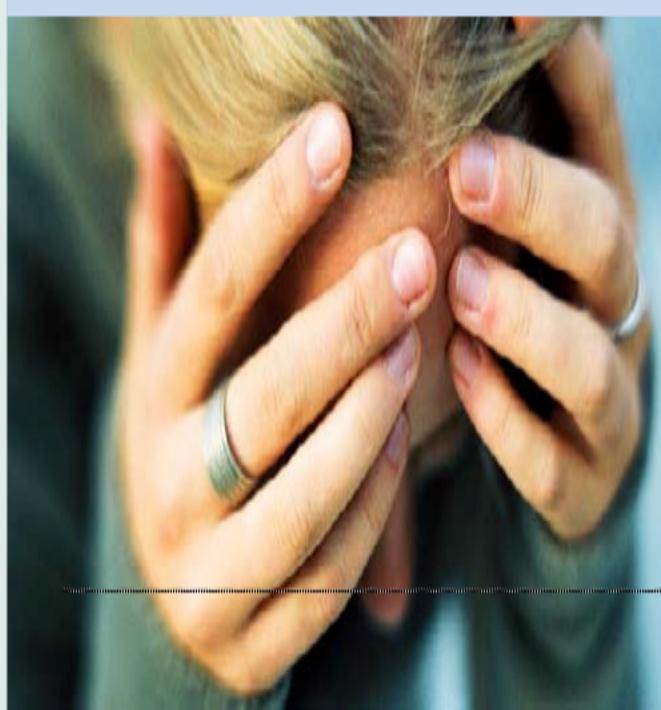
I 2005 støttet Bufdr utgivelsen av en veileder for krisenterne arbeid med kvinner og barn under og etter opphold på krisenter, og gjennomførte en kartlegging av familievernets tilbod til voldutsatte.

Ny finansieringsordning

I januar 2005 ble det innført en ny finansieringsordning for krisenterne. Den nye ordningen innebærer at tilskudd fra kommunene på 20 prosent utløser statstilskudd på 80 prosent. Omleggingen fører til en mer forutsigbar økonomi for krisenterne.

Tilskuddsforvaltning

Bufdr forvalter flere tilskuddsordninger på vegne av Barne- og likestillingsdepartementet. I 2005 fordelte Bufdr 200 millioner kroner til familiepolitiske tiltak, samlivskurs, norske bame- og ungdomsorganisasjoner, ungdomssatsing i distrikene, voldsforsyggende tiltak og krisenter.

BARNEVERN TIL BARNETS BESTE

Samarbeid med andre

Bufetat ønsker at barn og unge skal få tilbud om hjelpe der de bor. For å få til dette har etaten lagt opp til et systematisk samarbeid med flesteparten av landets kommuner. 24 av 26 fagteam har fått støtte til hjemmebaserte tiltak som alternativ til institusjonsplasering. Det viser en kartlegging gjort av Fafo.

I 2005 har det også pågått et arbeid med å innfri framveitalet mellom helseforetakene og Bufetat.

Fosterhjem

I april lanserte Bufdir en kampanje for å skaffe flere fosterforeldre. Kampanjen fikk mye oppmerksomhet i mediene, og en MMI-undersøkelse i etterkant viste at befolkningen hadde fått økt kunnskap om fosterhjemområdet.

I september var 260 deltakere til stede under en tre dager lang konferanse om fosterhjemarbeid.

Kjøp av private plasser og kvalitetsgjennomgang

Bufetat startet i 2005 arbeidet med å anskaffe private barnevempslasser etter lov om offentlige anskaffelser. Region vest og region sør gjennomførte konkurranser med

forhandlinger, og det pågår konkurranser i

de tre andre regionene i 2006.

Alle regionene har etablert rutiner for en systematisk oppfølging av kvalitetsforskriften og godkjenningsforskriften.

Nye afterdisinstitusjoner

I november åpnet Bufetat den første av fem nye afterdisinstitusjoner i Bergen. Det skal være én institusjon i hver region for ungdom med alvorlige afterdvenskter.

Enhetlig barnevær og økt kompetanse

Bufetat har lagt vekt på å opprette nettverk innen ulike ansvars- og myndighetsområder på tvers av etaten. Det har vært arrangert nasjonale konferanser hvor målet har vært kunnskapsformidling, å bidra til felles forståelse og mer enhetlig praksis, og å skape inspirasjon til videre arbeid.

Et åpnere barnevær

Bane- og familiedepartementet og Bufdir lanserte «Et åpnere barnevær», barneværets kommunikasjonsstrategi, i januar 2005. Formålet er å skape et bedre og

Bilighetserstatning

I 2005 mottok Bufdir fem ganger så mange søknader om bilighetserstatning som året før. Dette har medført økte restanser og lengre saksbehandlingstid.

Et forskningsbasert utviklingsarbeid i barneværet

Målet med forsknings- og utviklingsarbeidet i barneværet er å fremme utviklingen av et kunnskapsbasert barnevær. Det betyr at kunnskap fra forskning skal brukes til å skre gode og trygge tjenester til barn, unge og familiær.

FoU-strategien for barneværet ble ferdigstilt og godkjent i 2005. Med utgangspunkt i målene i strategien ble Formidlingsprosjektet etablert høsten 2005. Prosjektet skal spre forskningsbasert kunnskap og legge til rette for at kunnskapen blir tatt i bruk i hele sektoren.

I 2005 ble det satt i gang flere forskningsprosjekter, som du kan lese mer om på www.bufetat.no/fou/.

ODA, etatens elektroniske klient- og styringsverktøy, har blitt utviklet og brukes nå av hele etaten. ODA står sentralt i arbeidet med å skape god kvalitet i det statlige barneværet.

PERSONAL OG IKT: SATSING PÅ ARBEIDSMILJØ OG LEDERUTVIKLING

Bufetat er en inkluderende arbeidsliv-bedrift og inngikk bedriftshelsestjenesteavtale fra 1. august 2005.

Et systematisk arbeid med helse, miljø og sikkerhet (HMS) er avgjørende for trivel og arbeidsglede. Det er utarbeidet en HMS-håndbok med blant annet rutiner for oppfølging av sykefravær, samt en overordnet beredskapsplan.

Lokal lønnpolitikk ble utarbeidet og tatt i bruk høsten 2005, og enkelte sentrale særavtaler ble forhandlet med tjenestemannsorganisasjonene.

for etaten. Videre er det utarbeidet policy for likestilling og mangfold i etaten.

Familieverkontorene ble i løpet av første halvår 2005 knyttet til Bufetats datanett. Ved utgangen av året var rundt 4 600 ansatte knyttet til systemet. Medregnet vikarer og timelønte har etaten omtrent 5 300 brukere. I etaten er det omtrent 2 700 arbeidstakjoner fordelt på 270 ulike steder. IKT-enheten er plassert i Tønsberg.

I 2005 har det å lage overordnede policy-dokumenter vært prioritert.

Lederutvikling er et satsingsområde, og det er arbeidet med etiske retningslinjer

SAMLIV OG FORELDRESKAP

Ventetid

I 2005 var det 65 familieverkontor i landet. Familieverkontora tek imot alle problem ein opplever i samlivet sitt, enten ein er gift eller ikke, om ein lever i heterofilt eller homofilt/lesbisk parforhold, sambarskap eller partnerskap. Familieverkontora hjelper også når det gjeld familieproblem, om det er mellom barn og voksne eller mellom flere voksne generasjoner.

tek del i «Ha med oss?», et tilbod til familar med barn med nedsett funksjonsevne. Et auksjonal tal kontor er også med i «Godt samliv»-prosjektet, som gjev tilbod om samlivskurs til fyrstegangsforeldre.

Særskilde tilbod

Mange av kontora har særskilde tilbod i samband med vald i familen. Det er gruppertilbod for kvinner som har vore utsette for vald, for valdelege menn og for

I 2005 ble familievernet i Noreg ein del av Bufetat sitt IKT-nettverk. Ein arbeider no med å utvikle nye IKT-verktøy for familieverkontora.

Mekling

I tillegg til å drive par- og familieterapi, utfører familievernet 63 prosent av alle meklingar etter ekteskapslova og barmelova. Dei andre meklingane blir utførte av eksterne meklarar.

Ved to kontor prøver ein ut ein modell for brukarmedverknad. Dette skal vere ein del av grunnlaget for ei nasjonal utvikling frå 2006.

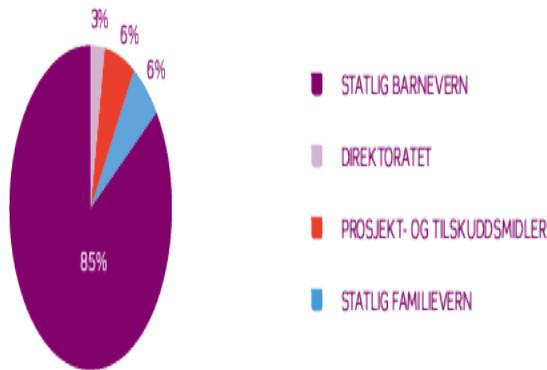
BUFETAT PÅ NETT

Nettstaden www.bufetat.no har om lag 5 000 unike brukarar per veke. I 2005 ble innhald og brukarvenlegheit evaluert. Evalueringa ført til ei rekke endringar på nettstaden, slik at det no er enklare å finne fram til informasjon frå etaten.

I desember 2005 sende Bufdir ut sitt første nyhetsbrev på e-post. Ved utgangen av året hadde nyhetsbrevet 200 abonnantar. Nyhetsbrevet kjem ut med jamne mellomrom. Etaten driv også nettstaden www.ung.europa.no, www.eurodesk.no og www.ung.no.

NØKKELTALL: 3,5 MILLIARDER TIL DET STATLIGE BARNEVERNET

UTGIFTER FOR ETATEN FORDELT PÅ FORMÅL

Regnskapstallene for 2005 viser at Barne-, ungdoms- og familieetatene hadde utgifter på til sammen 4 200 millioner kroner, inkludert tilskuddsordninger som etaten forvalter. Trekker man fra inntektene som etaten hadde, totalt 782 millioner kroner, utgjorde netto forbruk 3 418 millioner kroner.

en økning i antall brukere. Ved utgangen av 2005 var det registrert i alt 2 604 barn og unge som brukte av hjemme-, fosterhjem- eller institusjonsbaserte tjenester. Det er en økning på 5,6 prosent i forhold til samme tidspunkt i 2004.

Hele 85 prosent av utgiftene ble brukt på tiltak i barnevernet i 2005. Utgifter til familievernet utgjorde om lag 6 prosent. Etaten forvalter også tilskudds- og prosjektmidler. Dette utgjør om lag 6 prosent av utgiftene og inkluderer økonomisk støtte til krisesentre, støtte ved adopsjon, UNG i Europa-programmet og støtte til frivillige lag og foreninger.

Det er en målsetting for Bufetat at barn og unge primært skal få hjelpe uten at de må flytte fra familien. Når barn og unge har behov for hjelpe utenfor familien, er det et mål å gi tilbud i fosterhjem framfor på institusjon. Dette er både faglig og økonomisk begrundet.

De totale utgiftene til barnevernet var 3 555 millioner kroner i 2005. Fratrukket inntekter fra kommunale eigenandelser og refusjoner, var netto utgiftene 2 784 millioner kroner.

Fra 2004 til 2005 har det vært en økning i antall barn og unge i det statlige barnevernet. Antall barn og unge som bruker hjemme- og fosterhjemsbaserte tjenester, har økt, og antall barn og unge i institusjon har gått ned. Dette er i tråd med Stortingets målsetting.

Det har vært en utgiftsøkning i det statlige barnevernet fra 2004 til 2005. Utgiftsøkningen må sees i sammenheng med at det har vært

ANTALL BARN OG UNGE FORDELT ETTER TYPE TILTAK, 2004 - 2005

Type tiltak	2004		2005	
	Antall	%	Antall	%
Hjemmebaserte tjenester	780	28,4	847	29,2
Fosterhjemsbaserte tjenester	674	24,5	805	27,7
Institusjonsbaserte tjenester	1 297	47,1	1 252	43,1
Totalt	2 751	100	2 904	100

Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet

Universitetsgata 7
Postboks 81 13 Dep.
0032 Oslo
Telefon: 24 04 40 00
Faks: 24 04 40 01
E-post: postmottak@bufdr.no

Bufetat region nord

Betonveien 2
9509 Alta
Telefon: 78 48 10 00
Faks: 78 48 10 01
E-post: regionnord@bufetat.no

Bufetat region Midt-Noreg

Nordgata 12
7495 Trondheim
Telefon: 73 56 30 00
Faks: 73 56 30 01
E-post: regionmidt@bufetat.no

Bufetat region vest

Strandgaten 59
Postboks 6200
5893 Bergen
Telefon: 55 37 70 00
Faks: 55 37 70 01
E-post: regionvest@bufetat.no

Bufetat region sør

Olav Tryggvasons gate 4
Postboks 2403
3104 Tønsberg
Telefon: 33 72 90 00
Faks: 33 72 90 01
E-post: regionso@s.bufetat.no

Bufetat region aust

Pilestredet 27
Postboks 7024 St. Olavs plass
0130 Oslo
Telefon: 24 04 30 00
Faks: 24 04 30 01
E-post: regionost@bufetat.no

